

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Sursoari nefrancate nu se pri-
mesc. — Manuscrisuri nu se
retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele:

BIROURI DE ANUNȚURI:
Viena: la N. Dukas Nachf.,
Buz. Angenfeld & Emoric Los-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
la Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körut).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o seriă garmond pe o colonă
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
și și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 s. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se printră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Ațât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 145.

Brașov, Joi 4 (17) Iulie.

1902.

Declinul și desastrul.

Ultimul perioad al campaniei memorandiste.
X.

N'a fost să fie.
Inchegarea rândurilor și concen-
trarea în sinul partidului nostru, în-
dată după procesul memorandumului,
a fost zădărnicită în mânia tuturor
pomiilor celor bune. În consecință
a fost paralizată și puterea de re-
sistență a partidului în fața atenta-
tului sèvresit contra lui de către
guvern. Cine e de vină?

„Cine e de vină“ — întreba
diarul nostru la sfârșitul lui Noemv.
1894 — „că partea cea mai însem-
nată din acei bărbați, cari fuseseră
invitați de-a contribui cu luminile
lor la opera de apărare a partidului
și cari cu totă bunăvoința și sincer-
itatea urmară apelului, ce li-s'a fă-
cut, uitând de toate neajunsurile din
trecut, se vedură de-odată din nou
atacați, susținuți și calumniați în
colonele „Tribunei“ din Sibiu? Cine
e de vină, că paralel cu această ac-
țiune diaristică a mers pe de lături
acțiunea, ce a țintit să zădărnicească
consultările frățești inițiate la Arad
și a și reușit a le zădărnici?“

Cine s'fi de vină decât nu
ciumații, cari făceau servicii neîm-
păcaților adversari ai partidului na-
țional român? („Tribuna“ nr. 266
din 1894.) Și cari puteau fi acești
ciumați? De sigur numai cei ce le-au
stat în cale dela început „falnicilor“
și „neîntrecuților“ agenți ai tovă-
rășiei „tribuniste“.

Și astăzi ne reamintim cu cel
mai mare disgust campania ticăloasă
și murdară, ce a fost întreprins'o în
ajunul și după adunarea dela 28
Noemvrie 1894 diarul „singur auto-
risat“ al comitetului în contra or-
ganului nostru, a „donchișotului și
ramolitului dela Gazetă“ și în contra
lui Alexandru Mocsonyi, de cari nu
mai puteu încăpe nicăiri.

Au mers așa departe încât nu
le-a fost rușine a afirma, că „Gazeta“

ar fi denunțat partidul român Ungu-
rilor, că ea și nu călugărul Mangra
ar fi destăinuit tot ce s'a vorbit în
sfătuirile intime ținute între frun-
tașii români la Arad. Nu s'au știut
mai departe a afirma, că Dr. Alex.
Mocsonyi ar fi fost cauza, că s'au
curmat consfăturile dela Arad.

Vasilie Mangra, pe care ai săi
il numiau neîntrerupt „aprigul nos-
tru luptător“, visitase anume pe Mo-
csonyi, „pentru a'l consulta și tot-
deodata a'l angaja la o acțiune co-
mună și solidară“. Mangra se lauda,
că a reușit a se înțelege cu Mocsonyi,
care a și promis, că va lua parte la
consfătuirea din Arad, și tot el striga
apoi prin diarele dela noi și de din-
colo, că Dr. Alex. Mocsonyi în in-
trunirea intimă dela 14 Octomvrie
ar fi ridicat cele mai mari dificultăți
și ar fi cauzat astfel o ruptură.

Adevărul era, că ruptura au
provocat'o cu intențiune și cu pre-
meditare Mangra cu ai săi, de temă,
ca nu cumva Mocsonyi dimpreună
cu ceilalți bărbați independenți ai
partidului să delătore într'o bună
dimință pe preținsii moștenitori ai
comitetului, cari cu-o uimitoare in-
drăsnelă își arogau dreptul de a
dirige ei singuri destinele partidului.

El ușor de înțelese cum Vasilie
Mangra a ajuns a-și câștiga renu-
mele, că ar fi scris „istoricul desbi-
nării Românilor“ într'un șir de arti-
culi publicați în „Tribuna“.

Atâta le mai trebuia adversari-
lor neamului nostru, ca, de bine ce
ei puseseră în mișcarea „acțiunea
statului“ pentru nimicire partidului
nostru național, să vină organul
„autorizat“ dela Sibiu și să se si-
lască a constata, că n'a fost cu pu-
tință a stabili o înțelegere la Arad
și că o ruptură mare s'a produs în
sinul lui!

Așa lucrau cei ce pretextau, că
nu urmăresc altă țintă decât salvarea
existenței partidului, când, părăsind
basa organisațiunii noastre de partid
și punându-se pe basa ordinului vol-

nic și ilegal al ministrului Hiero-
nymy, pregăteau convocarea unui me-
eting al alegătorilor noștri la Sibiu,
nu de cătră conducerea partidului,
ci de cătră un număr ore-care de
fruntași români.

Goluchowski la monarhul. Mi-
nistrul de externe comun contele Agenor
Goluchowski s'a dus la Ischl, ca să rapor-
teze Majestății Sale despre pact.

Maghiarisarea la honveđime. Am
semnalat erī, că ministrul de honveđi br.
Fejervary a dat un ucaz cu privire
acesta ministrul dispune, ca limba de ser-
viciu și de instrucție la honveđime să fie
esclusiv cea maghiară, și limba de con-
versație încă să fie numai limba maghiară.
Interesantă este motivarea acestui ucaz,
respectiv îndrumarea alăturată ordonanței,
pentru conformare. Eță-o:

„Le este sever opriț recruților, cari
înțeleg limba maghiară, tuturor subofice-
rilor și honveđilor în serviciu, de a vorbi
în altă limbă, decât în cea maghiară. Es-
cepție formeză numai cazul, când instruc-
ția spusă unguresce, pentru a fi înțelăsă,
trebuie să fie explicată în limba respec-
tivului, seu mai corect dis, să fie repetată.
Se întâmplă că și cei ce știu unguresce—
ađi în minoritate — vorbesc în limbă
străină, și se întâmplă astfel, că și după
prezentarea recruților ei vorbesc érašī în
limba maternă a acestora. Prin acésta lor
(recruților) nu li-se face evident, că la
trupă, la instrucție și în serviciu limba
este cea maghiară și întrebuintarea ei este
pretinsă. Trebuie opriț ca instructorii să
comunică nemijlocit cu recruții nemaghiari
în limba maternă a acestora. Întrebuint-
area limbei străine nu pôte fi permisă,
decât pentru esplicări.“

O întorče d-l Fejervary și pe-o parte
și pe alta, numai ca să scôtă limba ma-
ghiară triumfătoare pe întreaga linie la hon-
veđime.

Violarea legii. Diarul „Bistritzer
Zeitung“ se jălucesce, că la judecătoria din

Bistriță nu se mai primesc acte în altă
limbă, decât în cea maghiară. Așa s'a re-
fuzat în ziua de 1 Iulie o acțiune înain-
tată la acea judecătoria în limba germană,
cu observarea, că acțiunea trebuie să fie
tradusă în limba maghiară. Numitul diar
invocă § 7 din art. XLIV dela 1868, care
dice: „Ori-care cetățén, în casurile când
cere scutul legii și sprijinul judecă-
toresc personal seu prin procură, ca
acusator seu acusat, fără intervenția unui
advocat, pôte să întrebuinteze, a) la jude-
cătoria comunei sale limba sa maternă,
b) la judecătoria unei alte comune, limba
oficială seu protocolară a acelei comune,
c) la judecătoria districtului seu limba
oficială seu protocolară a comunei sale,
d) la alte judecătoria, limba protocolară a
jurisdicțiunii respective“.

Ori-cât de lămurit ar fi textul legii,
de géba cere „B. Z.“ executarea ei, când
sciut este, că d-l Szell a declarat, că nu
va executa dispozițiile legii dela 1868,
cari sunt în contradicere cu *spiritul* ei,
care presupune statul național maghiar
unitar. — Executarea legilor? La noi o
chimeră!..

In jurul lui Avram Iancu.

Foia maghiară „*Vásárhelyi Híradó*“
a scris diarele acestea următoarele despre
eroul și martirul nostru național Avram
Iancu:

„...Istoria ne spune, cine a fost Avram
Iancu. Tribun valah, al cărui idealism însē
sunt siliți să-l recunoscă și cei mai san-
guinici persecutori ai lui. El a fost sin-
gurul bărbat revoluționar român al Ardea-
lului, care se înflăcăra într'adever pentru
libertate și scopuri politice mai înalte și
care bucuros a primit apelul comitetului
revoluționar dela pólele munților, ca în
contra Rușilor să promoveze cauza Ma-
ghiarilor, și care nici când nu pôte fi în-
șirat printre sângeroșii, nemiloșii și sēlba-
tecii tribuni valahi“.

Acésta apreciere a lui Avram Iancu
făcută de una din foile maghiare într'un
moment de luciditate, i-a adus în furie
pe kossuthiștii dela „*Független Magyaror-
szag*“. Pe-o colonă întregă acest diar dă
năvală asupra nemuritorului nostru erou,

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Împletitorea de scaune.

De Guy de Maupassant.

Prânđul, ce marchisul de Bertrans
obiciuia a-l da în fie-care an la deschi-
derea sezonului de vânătoare, era pe sfir-
șite. Unsprezece vânători, opt dame ti-
nere și medicul localității ședeau în jurul
mesei încărcate cu flori și fructe.

Conversația se învîrtea în jurul temei
amurului și se deschise o mare discuție,
discuția, ce vecinic se repetă asupra cesi-
tății, decât cineva pôte să iubească cu
adevăr mai de multe-ori, seu numai
odată? Se aduceau exemple despre ómenī,
cari au iubit o singură dată în viață, dér
se aduceau și alte exemple despre ómenī,
cari au iubit mai de multe-ori și tot-d'auna
cu patimă. Bărbații susțineau în general,
că fie-care pôte să fie ispitit de acésta
patimă, întocmai ca și de o bôlă, mai de
multe-ori, și că întotd'auna, decât împre-
jurările sunt nefavorabile, pôte să-i aducă
mórtea.

Cu tóte că nu se putea combate
esactitatea acestei păreri, femeile, a căror
părere se întemeia mai mult pe poezie,
de cât pe observație, susțineau totuși, că
amorul, adevărul amor, marele amor,
numai odată îl visitază pe un muritor și
că acest amor s'ar puté aseména cu ful-
gerul, ér inima, pe care a atins-o rămâne
în urma lui așa de deșartă, pustiită și arsă,
încât nu mai pôte să răsară într'insa nici
un alt sentiment mare, ba nici măcar o
urmă de așa ceva.

Marchisul, care iubise mult în viața
sa, combătea acésta părere cu multă ve-
hemență: „Eu vă asigur, că cineva pôte
să iubească mai de multe-ori cu tótă forța
și cu tot sufletul: D-vóstrē imī aduceți ca
dovadă, că un al doilea amor nu este
posibil, istoria suferințelor unor ómenī,
cari s'au omorît din amor. Eu vă replic
la acésta, că acei ómenī, decât n'ar fi
făcut prostia, să se omóre, în urma căreia
și-au luat posibilitatea unui al doilea amor,
desigur s'ar fi vindecat. Ei ar fi început érašī
din nou a iubi, de atâtea ori, până și-ar fi
dat obștescul sfirșit. Amoresații sunt ca

bețivii. Acela, care a beut odată, va mai
bé. Acela, care a iubit, va mai iubi. Este
o chestie de temperament.“

Doctorul fū rugat să fie arbitru. Era
un doctor bătrân din Paris, care se re-
trăsese la țéră. Acesta fū rugat să-și dea
părerea.

Din păcate însă, doctorul nu avea o
părere deosebită.

„Cum spunea marchisul“, luă în
sfirșit cuvântul, „totul e chestie de tem-
perament; eu însă am cunoscut un amor,
care fără să fi fost întrerupt o singură đī,
a durat cincideci și cinci de ani și care
s'a terminat odată cu mórtea“.

Marchisa își înceștă mâinile. „Ce fru-
mos! Ce vis, să fi așa iubit! Ce fericire,
să trăiesci timp de cincideci și cinci de
ani în atmosfera fermecatā a unei iubiri
atât de ferbinte! Cât de vrednic de in-
vediat a fost el, cât trebuia să-și bine-
cuvinte viața, acela, care a fost în așa
chip adorat!“

Medicul zîmbia.

„Aveți dreptate, dómna marchisă“,
răspunse el, „decât admiteți, că persóna

aceea iubită a fost un bărbat. D-vóstrē il
cunósceți chiar. Este domnul Chouquet,
farmacistul nostru. Și ați cunoscut și pe
femeia, pe bētrâna împletitoare de scaune,
care venia în fie-care an la castel. Dér
să vorbesc mai lămurit“.

Entusiasmul damelor dispărū de-odată
și fața lor desilusionată spunea destul de
clar: Ah, aceea! Ca și cum iubirea ar fi
numai pentru ómenī rafinați, eleganți, cari
la rândul lor ar fi vrednici numai de in-
teresarea ómenilor *comme il faut*.

Medicul începū: „Înainte de asta cu
trei luni fui chemat la patul de mórte al
bētrânei femei. Ea sosise cu o đī înainte
cu căruța, ce-i servia de locuință, trasă
de épa ei róibă, pe care de asemenea ați
vedut'o, și însoțită de cei doi câni mari
negri, singurii amici și păzitori ai ei.
Preotul era deja lângă dēnsa. Ea ne rugă,
sē-i fim executorii testamentarī și pentru
a ne lămurī mai bine asupra ultimei sale
voințe, ne povestī întreaga sa biografie.
Nu cunosce ceva mai ciudat și mai emo-
ționant.

Tatăl ei era împletitor de scaune.

presentându-l în colorile cele mai negre, insultându-i în mod perfid memoria și numărându-l „bandit valah“.

Etă ce scrie între altele „F. M.“ :

„Cu sentiment derușine luăm act, că s'a aflat Maghiar și diarist maghiar în patria acăsta, care se numește idealist pe tribunalul cu mână sângeoasă, scriind despre el, că s'a luptat pentru libertate și că față cu Rușii a promovat cauza Maghiarilor. Cel ce a scris acăsta... nu cunosc pe Avram Iancu. Nu scie, că acest șef de bandiți valah a fost acela, care a părjolit Zlatna, Abrudul, Roșia, Bradul și cu crudelitate a omorît pe Maghiari în massă... Avram Iancu n'a fost idealist, ci bandit ordinar, care a vierdat de corôna Ardealului, până când și a pierdut mințile și a cerșitor cu fluierul a pierit în munți“...

Nu ne trece prin minte să apărăm memoria lui Avram Iancu contra acestui atac sêlbatec și perfid. Figura eroului nostru stă atât de sus, încât n'o pot atinge veninoșii cronicari dela foile maghiare. Faptele lui Avram Iancu, iubirea lui de adevărată libertate, sfântul său idealism național și măreția concepțiunilor lui și a soților săi prefecti și tribuni, cari la 1848/49 au luptat pentru desrobirea unui popor asuprit de vécuri, nu pot fi șterse și întunecate de nisce triști eroi ai condeiului înmuiaț în patimă și ură națională. A înfiera cu epitete de „bandit ordinar“ și „bestie valahă“ pe un erou și martir al cauzei libertății, este, ca să nu țicem mai mult, o lipsă totală de educație și de pudôre.

Lăsați pe Iancu 'n pace voi micilor tirani, nu-i turburați cu insulte și injurii somnli, ce și-l dorme în mormântul din Ţebea, căci tot cuvântul vostru de hulă și ocară la adresa lui este o blasfemie.

Archiepiscopul catolic Mgr. Hornstein.

Sub titlul acesta „Cronica“ din Bucuresci dela 2 Iulie st. v. publică următorul articol:

Ex. Sa Archiepiscopul Hornstein începe să devie insuportabil. Pe basă, „că el nu depinde decât de guvernul din B. Pesta și de Papa“, nesocotesce respectul datorit autorităților române.

Un cas real petrecut săptămâna trecută la palatul arhiepiscopal, probăză purtarea necoresctă a acestui prelat îngâmfat.

Un portărel al tribunalului Ilfov avé să-i îmăneze o notificare cu Nr. 29323 din partea d-lui Petrișor, fost profesor de limba și literatura română la școla catolică din Capitală.

Din Transilvania fusesse chemat telegrafic d-l Petrișor pentru ocuparea acelei catedre, ađi desființată, și a funcționat dela 1883 până la suprimarea postului său cu cea mai mare vrednicie și spre mulțumirea unor arhiepiscopi ca Paoli, Palma, Costi, Zardetti. După suprimarea catedrei în cestiune, d-l Petrișor, deși împovărat d'o familie grea, a fost lipsit de locuința din localul, care e proprietatea mitropoliei române greco-catolice din Blăși.

Nu intrăm în detaliile acestei cestiuni asupra cărora se va pronunța tribu-

nalul, d'er insistăm asupra atitudinii revoltătoare a străinului păstor bisericesc. De trei-ori s'a prezentat portărelul la locuința lui, spre a-i îmăna notificarea Nr. 29323, și „blândul“ prelat de trei-ori i-a aruncat cățiile pe ferăstră, strigând și vociferând, că el nu vré să scie nimic de autoritățile române, că el depinde de guvernul din B. Pesta (!) și de Papa dela Roma.

În urma acestui *refus personal* al lui Hornstein, agentul corpului de portărei al tribunalului de Ilfov, însoțit de comisarul de poliție al secției respective, și după încheierea unui proces verbal, a lîpit pe porta palatului arhiepiscopal notificarea de mai sus.

Ast-fel s'au petrecut lucrurile în acăstă țără mult îngăduitore.

Ce însemneză nesupunerea și lipsa acăsta de respect față de autoritățile țerei?

Orî pentru-că e catolic militant, crede d'ensul, că pôte să-și permită orî-ce într'o țără ortodoxă mult răbdătoare?

Se înșelă!

Cu acăstă ocazie, ne permitem a întreba pe ministrul cultelor și instrucțiunei publice române: ce caracter mai are seminarul de sub direcțiunea Mgr Hornstein, când dela plecarea părintelui Radu și îndepărtarea d-lui Petrișor, nu mai e nici un profesor român, care să inculce în mintea seminariștilor gramatica limbei române și istoria noastră națională?

Cu țic ce sentimente se vor răspândi mai târziu în țără, popi catolici, seminarisții d'adî, când nu li se pomenesce nimic de limba și sôrta acestui popor, din sudôrea căruiua se dă anual seminarului 20.000 de lei subvențiune, ér nesățiosul Horstein 18.000.

Dicem nesățios, căci în timpurile acăstea de crisă, numai d'ensul nu e mulțumit cu 18.000 de lei, ci a mai cerut guvernului un adaus de câte-va mii, ce i-s'a r'efusat.

Intrebăm asemenea pe Mgr. Hornstein, din ce fonduri a ridicat palatul său arhiepiscopal?

Ce au devenit cei 80.000 lei lăsați de părintele Radu? Ce au devenit celelalte fonduri trimise dela mitropolia din Blăși, dela episcopia din Oradea-mare, pentru înființarea unei biserici greco-catolice române în Bucuresci? Adevărat să fie, că Mgr. Hornstein, cu dela sine putere, a deturnat acele sume dela scopul lor și a clădit cu ele palatul său, care costă peste 400 mii de lei?

Așteptăm lămuriri séu cel puțin îndreptarea lucrurilor, pentru a nu fi siliți să revenim și să dăm detalii.

Scopul nostru este restabilirea lucrurilor și pornirea lor pe o cale dréptă. osebit insistăm a cere, ca străinii, orî-cari ar fi ei, să ne respecte legile și autoritățile noastre.

Décă cine-va și-ar fi permis în țără Monseignorului Horstein, să asvirle nisce acte oficiale pe ferăstră, aduse de un agent al forței publice, care nu păcătuise întru nimic, ci numai 'și îndeplinea oficial séu. nu sciu d'eu, chiar arhiepiscop décă ar fi fost, ce i-s'ar fi întêmplat.

Constatăm, cu durere, că și acum tot *blâmdețea* noastră e de vină, fiind-că lăsăm nepedepsite asemenea fapte nesocotite.

SCIRILE DILEI.

3 (16) Iulie.

Regele Carol al României a dispus, ca suma rezultată din reducerile benevole la lista Sa civilă, pe anul 1902, să fie destinată pentru restaurarea mai multor biserici istorice din țără.

Mandatul din Cristian. În cercul Cristianul (comit. Sibiiu), devenit vacant prin mórtea dep. Schwicker, după cum anunță „Keleti Értésítő“, candidatul partidului liberal va fi *Hoor Mór*, profesor la politehnicul din Budapesta și director la fabrica Ganz. Partidul poporal săsesc încă nu scie pe cine va designa de candidat. Notăm, că în cercul Cristianului sunt 445 de alegători Români, 353 Sași și 4 Unguri. Comitetul central electoral al comitatului Sibiiu a ținut eri ședință pentru fixarea terminului de alegere.

Dărîmarea clopotniței catedralei San-Marco. Din Veneția vine scirea, că clopotnița catedralei San-Marco din Veneția, s'a dărîmat. Dărîmarea s'a întêmplat alaltăeri dimineața la 10 ôre, făcând stricăciuni lojei și bibliotecii lui Sansovino, precum și unei părți din palatul ducal. Din turn n'a mai rămas în picioare nici măcar un metru. Prețioasa loje Sansovino, care avea o valôre de mai multe milioane și era unul dintre cele mai splendide monumente din lume, a dispărut în bucăți. Turnul avea înălțime de 30 metri. Întréga piață San-Marco a fost acoperită de ruine. Nu se scie nimic de sôrtea clopotarului, de unde anunță incendiile și sosirea vaselor din largul mării. Se svonesce, că și palatul ducal și biserica San-Marco sunt în pericol. Clopotnița a fost clădită acum 500 de ani. Dărîmarea a produs o viie emoție în întréga Italie. Ea e considerată ca o nenorocire națională. S'a deschis o subscripție universală pentru reconstruirea turnului. Ministerul de instrucțiune al Italiei va subscrie un milion. Consiliul comunal din Veneția a votat 500.000 lire pentru reconstruire. Banca de păstrare din Veneția a scris de asemenea 100.000 lire. Cei pe cari sôrtea i-a favorizat să vadă Veneția, n'au întrelăsat de sigur să viziteze monumentala catedrală și turnul. Numai din înălțimea turnului se puté orienta orî-cine asupra orașului clădit pe cele 117 insule mici. Când Napoleon del mare a ocupat Veneția, nemuritorul beliduce s'a urcat în turn călare pe cal.

Prea multe profesore. Ministrul instrucțiunei publice Wlassics aduce la cunoștință publică faptul, că numărul absolventilor de preparandii cu diplomă de profesore s'a înmulțit așa de tare, încât cu tôte insistențele, ce se pun pe lângă d'ensul, nu e în stare a plasa nici pe a țecoa parte din petiționare. Ministrul este espus de asemenea la multe ispite și din partea aceloră, cari stăruie pentru câte un loc gratuit la internatele preparandiei.

ocupat tocmai cu numărul banilor, o lăsă să-l sărute. Védend, că nu o împinge dela sine, nici nu o bate, îl mai sărută de câte-va ori; îl cuprinse în brațele sale, și îl săruta mereu din tótă inima. Apoi fugi, par'că speriată de ceea-ce a făcut.

Ce se petrecea în sêrmanul ei cap? Ținea la băiat, fiind-că jertfise pentru el tótă averea ei de cerșitôre, orî fiind-că îi dăduse prima ei sărutare de iubire? Taina, pentru-ce iubesc cine-va, este nepătrunsă la cei mari, ca și la cei mici.

Luni întregi visa ea despre colțul dela cimitir și despre băiat. În speranța de a-l revedé, fura dela părinți, defrauda icî un gologan, colo un alt gologan, când ducea scaunele pe la case, orî când mergea să cumpere de ale gurei.

Când a mai trecut pe aici, avea adunați doi franci, d'er nu puté vedé pe fiul farmacistului, decât odată, bine îmbrăcat, în dosul giumurilor farmaciei, ședénd între două clondire mari umplute cu un fluid roșu.

(Va urma).

Aceste lucruri publicate prin organul oficial „Bud. Tud.“ le anunță ministrul pentru orientarea părinților și a aspirantelor. Etă decî un număr înspăimântător de proletare intelectuale, cari după atâta învățatură se v'ed acuma lăsate pe drumuri, căci după-ce s'au îndulcit la carte, puține vor fi, cari să aibă tária sufletescă a se întôrce la bucătărie să facă rântas.

Pentru masa studenților din Brașov. au întrat: În loc de cunună pe scriul regretatului Ștefan Coleși, oficiant superior telegrafo-postal în Craiova, dela familia repositului, prin D-l Andrei Coleși, fermacist în Focșani, 100 lei. — Primescă pioșii donatorii cele mai vii mulțumite, *Direcțiunea școlilor gr. or. române din Brașov.*

Pentru Maghiari și Sécui. La propunerea comisarului regesc pentru Sécui, Sandor János, ministrul de agricultură Daranyi va distribui în comitatul Târnavemicî galițe de rassă în valôre de 10.000 cor. prin intervenția reuniunii economice din comitatul amintit. Scopul țeste ajutorarea Sécurilor. — No ke tare-i minunaty!

Bătae între pangermani și creștini sociali. În orașelul Eger din Boemia s'a ținut Duminecă o adunare a partidului Germanilor estremi. În presera adunării s'a ținut într'un restaurant o séră de recunoștință, la care au participat tóți deputații pangermani din „Reichsrath“ și numeroși delegați. Creștinii sociali au profitat de ocazie pentru a-se răfui cu pangermanii. Séra o mare aglomerație de ômenî era pe piața târguşorului, strigând: „Abzug Schônerer!“ „Să-i scótem din Eger!“ Demonstrații cântând imnul austriac s'au dus la restaurantul unde se aflau pangermanii și au manifestat aici în contra lui Schônerer. Pangermanii védénd acăsta, au eșit pe stradă cântând „Wacht am Rein“, cântare la care creștinii sociali au răspuns cu „Gott erhalte“. Poliția a intervenit, însé păruie la între adversari n'a putut fi evitată. Bătaia a durat cam o jumătate de oră. Înainte de ciocnire deputatul Iro voia să sfătuiască pe ai săi și pe contrar la moderațiune, o piétră însé sbură spre el și l'a nimerit așa de bine, încât cădu. Rănitul fû dus la spital.

Un chelner înjunghiat. Ađi dimineața pe la ôrele 8, calfa de pantofar Sandor Dènes s'a dus în timpul concertului muziceii orașenesci în stare de beție la cafenea „Bellevue“, unde s'a aședat la o masă încă cu trei tovarăși, cerénd beutură. Chelnerul I. Hoffmann i-a rugat politicoș, să se îndepărteze, căci, nu se cuvine să facă scandal într'un așa local. Doi din cei trei au și plecat, când Sandor Dènes însé a scos cuțitul și i-a aplicat chelnerului două împunsături în spate și una în piept. Chelnerul grav rănit fû transportat la spital, ér atentatorul a putut fugi nesupărat. Probabil, că poliția îl va fi prins deja. Sandor este originar din comuna Egerpaták (Treiscaune).

Prințul Kastriota în Bucuresci. În curénd va sosi în Bucuresci prințul *Aladro Kastriota*, pretendent la tronul Albaniei. Sosirea lui este în legătură cu mișcarea de independență a Albaniei. Albanesii din Bucuresci fac mari pregătiri pentru primirea șefului lor.

Biblioteca Academiei Române. Din buletinul, ce d-l Bianu, bibliotecarul Academiei române a început să publice lunar asupra mișcării dela acea bibliotecă, estragem următoarele date: de pe luna Ionie; Au fost consultate în localul bibliotecii 1558 volume de cătră 331 cetitori. Imprumutate acasă 51 volume la 10 cetitori. În sala de lectură s'au aflat 1653 cărți, 25 reviste române, 58 reviste străine. Manuscripte au fost consultate 146 de cătră 41 cetitori, ér *documente* 1367 de cătră 24 cetitori. Biblioteca s'a sporit în numita lună cu 283 volume și broșuri, 84 numere de reviste române, 121 străine, 3 atlase și hărți, 1 stampă, 44 volume manuscrise, 3546 documente, 32 fotografii, 1 album.

Nici-odată n'a avut un acoperiș stabil d'asupra capului. Ca copilă umbla vagabundând prin țără cu părinții săi, îmbrăcată în sdrênțe, negligeată, chircoită.

Căruța se opria la capul satelor, lângă șanțurile șoselelor. Deshămau calul și îl lăsau să pască pe marginea șanțului. Cănele dormea cu botul pe labe. Mititica avea voie a se dá de-a tumba prin érbă, în timp ce tatăl și mama cărpiau în umbra fagilor tôte scaunele rupte din sat.

În locuința lor mobilă abia se schimba o vorbă. După cele câte-va cuvinte, necesare pentru a-se înțelegere, care din ei să alege pe dinainte casele strigând, cât îl ținea gura; „Impletitorul de scaune! Impletitorul de scaune!“ părinții se aședau alătorea, orî față în față unul cu altul și își începeau lucrul. Décă se întêmpla, ca fata să se îndepărteze prea tare de ei, orî să se apropie de ea vr'un băiat din sat, numai decât se auđia vocea mâniôsă a tatălui: „Haidi înapoi stîrpirură!“ Acestea erau singurele cuvinte, ce le auđia.

După-ce se făcu mai mare, o trimi-

teau să stringă scaunele stricate. Cu asemenea prilejuri se întêmpla să facă cunoștință câte cu un băețandru, d'er acum veniau părinții noilor ei prieteni și strigau copiilor lor: „Haideti înapoi, ticăloșilor! Să nu v'ed mai v'ed stând de vorbă cu asemenea flenduri!“

Adesea-orî copiii de pe drumuri aruncau cu pietri după ea.

Când se întêmpla să o cinstescă vr'o cocónă câte cu un gologan, îl lega bine și îl păstra.

Când se făcu de unspre-đece ani și părinții ei veniră érași prin ținutul nostru, întêlni în dosul cimitirului pe micul Chouquet. Ploușea, fiind-că un camarad îi furase două jucărele. Lacrémile băiatului o înduioșară. Ea, sermana desmoștenită, cređuse, că copiii burghezilor sunt vecinic fericiți și veseli. Se apropiă smerită de băiat și aflându-i cauza lacrémilor, îi puse în mână tot ce economisise, o sumă de șapte gologani. Băiatul îi luă și își șterse lacrémile. Ea, nebună de bucurie, își făcu curagiu și îl sărută, ér băiatul

O artistă premiata. D-șora Honigberger, cântărețată premiata cu medalia cea mare olandeză, anunță, că va da un concert în sala Redutei în *ziua de 5 August*. D-șora Honigberger, fiind originară din Brașov, în publicul iubitor de artă se manifestă deja de pe acuma un viu interes față cu concertul anunțat. Detaluri la timpul său.

Fulgerul. Furtuna ce s'a deslăntuit zilele trecute în mai multe părți ale țării n'a făcut pagube numai în sēmănături, ci a dat privilegiu și fulgerului de a-și juca rolul în mod înspăimântător. În comuna Csan-taver din comit. Baciú a aprins o casă, în Borsod a incendiat de asemenea casa proprietarului Geza Latinovic; în Băta-ria din comitatul Cianad a stricat o casă; în Kajo-szentpeter din Alba-regală a aprins éráși o casă; în Csetnek din comit. Gómör a omorît un om, în hotarul Timăviței din Hunedóra a omorît pe doi feciori sub o salcie, în Nyir-Lugoș din comit. Sabolciu a omorît pe un păcurar, în Beneshaza din comit Zolyom a ucis de asemenea un om. În alte numeroase localități a aprins diferite edificii.

Incendiu în Erica-română. Joia trecută s'a deslăntuit și în Erica română (Torontal) o furtună grozavă, în cursul căreia a lovit trăsnetul în casa agricultorului Iosim Lupșov, care a ars total, cauzând pagube în valoare de aproape 2000 coróne. Din norocire casa a fost asigurată.

În contra Bulgarilor macedonení. Guvernul turcesc a luat severe măsuri în contra Bulgarilor macedonení. Autoritățile au primit o iradea a Sultanului prin care sunt invitați toți cei cari au arme, să le predea de bunăvoie, căci altfel, după 15 zile, vor fi considerați de brigandí.

Ucidere și sinucidere. În ziua de 13 Iulie contabilul Heinrich Schultz, în etate de 23 ani, fiul unui comerciant de vinuri din Sibiiú, a dispărut dela casa părintescă. În aceeași zi se observă și dispariția lui Mihail Maschalko în etate de 12 ani, fiul unui alt comerciant din Sibiiú. Fiindcă se întâmpla adesea ori, că amândoi făceau excursiuni la Ocna-Sibiului, s'a cre-đut un moment, că și de astă dată s'au dus acolo. Unul din frații lui Suhultz însé observă alaltăeri, că lipsese cheia pivniței, Cuprins de o presupunere sinistră alérgă însoțit de un al doilea frate la ușa pivniței, pe care o găsesce închisă pe din lăuntru. Fortându-se ușa, li s'a prezentat ochilor un oribil spectacol: băiatul era culcat jos cu capul sdrobotit, ér contabilul Schultz era spânzurat pe o seară, ce atérna đasupra unui butoiu. Schultz sdrobise în-tăiu capul băiatului cu un ciocan, apoi își luă singur viața. Gróznica crimă a comis-o Schultz într'un moment de alienație. Familiile celor doi tineri sunt inconsolabile, mai ales însé Mihail Maschalko și soția sa Aurelia n. Pop, cari au pierdut în băiatul lor un elev sírguitor, care trecuse anul acesta în clasa a doua gimnasială.

Șerpe în légan. Femeia Martonné din Bodrog-Zsadány a eșit zilele acestea la lucrul câmpului, luând cu sine copilul său de fiță, pe care l'a atérnat, într'un lé-gănaș, de crénga unui pom. Peste puțin timp femeia aude pe copil plângénd. Femeia se duce se vadă, ce e? Când colo un șerpe se încolăcise în jurul gâtului și îl mușcase pe copil. Peste câte-va ore copilul muri.

Socialismul și femeile italiene. Deputatul socialist Chiesa s'a convins zilele acestea, că nu e bine să mănânci cireșe dintr'un bld cu femeile italiene. Chiesa anunțase o conferență în orașul Rossiglione. S'a și dus la fața locului și s'a încercat să vorbescă cătră popor. Ce se veđi însé? De câte ori voia să deschidă vorba, se aglomerau femeile împrejurul lui și cântau psalmi și litanii, așa că nu i-se auđia vorba, alte femei se suiseră în clopotnițe și trăgeau clopotele într'o dungă. Bietului Chiesa nu i-a rămas alta, decăt să-și ia tálpășita.

Gránele treerate în România până la sfârșitul săptămânei trecute, sunt de o superióră calitate estra-ordinară, atât în colóre, cât și în greutate. Multe din aceste gráne întrec greutatea naturală de 82 kilogr. hectolitru și au dat ca producțiune în multe localități, peste două chile la pogon. Decă timpul frumos nu va lipsi, recoltele de grâu, seară, orz și ovés vor fi anul acesta cu mult superióre chiar celor din 1896. Agricultorii sunt, în parte, mulțumiți de prețurile actuale, și se semnaléză contractarea unor cantități însemnate de cereale pe basa prețurilor de lei 60—63 până la 65 chila de grâu și lei 810—930 vagonul de ovés după calitate, la gări.

Comisiunea pentru statorirea dării cl. III își ține ședințele în casa Sfatului în fie-care zi, începénd dela 8 ore dimineața. Facem atenți pe concetățenii noștri a-se presenta tot-déuna la 7½ ore în casa sfatului. În 17 Iulie. Agenții: prin case, voiajóri, voiajóri comerciali și de asigurare. În 18 Iulie. Instalatorii de apăducte, Gottceberii, țiganiii musicanți, musicanții orășanesci, aréndașii de moșii. În 19 Iulie: Sculptorii, conducătorii de afaceri, inginerii antreprenóri, antreprisele de beton, de asfalt, scóterea gunoiului, transportarea petrișului și transportarea de lemne, întreprinderi de lemnării, de cumpérat păduri, de zidiri, presentări ocazionale și posițiile supletorii.

Musica orășenescă va cânta de adí încolo în fie-care séră, dela 8½ începénd, la cafenéua Neustăder.

Teatru de varietăți. Măne, Joi, se încep la hotelul „Pomul verde” reprezentațiile teatrului de varietăți anunțat deja. Se vor esecuta cântece romănesci și dansuri naționale.

Concertul Maria Demetrescu.

Aséră, după cum s'a anunțat, a avut loc în sala redutei concertul dómnei Demetrescu (Mara d'Asty). După aprecierile elogióse ale diarelor italiene și germane, din cari am reprodus și noi și diarul german din localitate un neînsemnat spici-legiu, publicul se afla într'o așteptare nerăbdătoare, curios să vadă, decă succesele anunțate se vor justifica și la Brașov? Pentru că fórte mulți nu auđiseră până acuma nimic despre numele distinsei cântărețe. cu tóte că nu tocmai de mult diarele artistice din Italia erau pline de laudele cele mai mari la adresa artistei.

Ei bine, așteptările publicului nu numai că au fost justificate, dér au fost întrecute prin succesul desăvîrșit, ce l'a obținut aséră celebra artistă.

Cum se definim mai esact vocea dómnei d'Asty? Credem, că definiția, a făcut'o nu se póte mai precis „*Rivista teatrale melodramatica*” din Milano, când scria la 1898: „*Essa e quello, che si dice un vero soprano leggero, dalla voce simpatica, estesissima e dalla agilità prodigiosa*”.

Cuvintele acestea, pe cari ori-care Român le înțelege, așa că ne simțim dispensați de a le traduce, s'au adevérit aséră în măsură deplină.

Ceea ce am auđit aséră cântându-se, pentru cea mai mare parte a publicului — și erau de față de aceia, cari au avut ocaziune a auđi pe cele mai celebre primadone — a fost recordul cel mai mare, ce se póte atinge în specialitatea cântării de coloraturí (Coloratur gesang.)

A început cu favoritul său compositor *Verdi*, cântând aria cea mare din *Traviata*. Publicul o asculta cu respirația oprită și adevérate salve de aplause o recompensară. Din balcon artista fú acoperită de buchete, ér din parter i-s'a dat un fórte drăgálaș paner de flóri.

Același succes l'a avut și cu aria din „*Rigoletto*”, cu serenada lui Schubert în fine cu tóte, dér decă m'ar întreba cineva, că afară de cele patru cântece naționale cântate la urmă, care m'i-a plăcut mai mult, deși alegerea m'ar veni grea, totuși par'că m'ași pronunța pentru „*Air de folie de Lucie*” (Donizetti), în care

a fost acompaniată pe flaut de d-l Ferd. *Altdorfer*.

La sfârșitul programei era pusă „o arie română”. Acéstă arie a trebuit însé să o repete și fiind-că aplausele nu mai voiau a înceta, ne-a mai cântat încă două cântece („*Mândruțiță dela munte*” și „*După fragi și după mure*”), așa că dintr'o arie română s'au făcut patru.

Trebue să relevăm și jocul de scenă al artistei, care, firesce, în solurile cântate n'a putut eși așa de bine în relief, dér totuși ni-a dat o idee despre ceea-ce póte produce într'un ansamblu, jucând un rol întreg dintr'o operă.

În locul d-lui Richter, care a fost împedecat de a acompania pe artistă, d-l profesor *Lassel* a binevoit a lua asupra sa acompanierea și s'a achitat cu dibăcia, pe care a dovedit'o de atâtea-ori acest distins maestru.

De asemenea acompanierea cu flautul a d-lui *Altdorfer* a fost la înălțime.

După tóte acestea însé regretăm, că publicul nostru nu și-a dat concursul în măsură, pe care ar fi meritat'o eminenta artistă. De aceea succesul concertului a fost desăvîrșit numai în partea morală.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Iulie st. v. 1902

s'a deschis nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fóiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coróne, pe șese luni 12 coróne, pe trei luni 6 coróne, pe o lună 2 coróne.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se póte face mai ușor prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Convocări.

Despărțéméntul XVI Sălăgean-Chioran al Asociațiunii pentru lit. rom. și cult. pop. român. își va ține adunarea sa generală în comuna *Santău* la 3 August a. c. 8 ore a. m. cu următorul

Program: 1) Deschiderea adunării prin presid. 2) Raportul actuarului despre activitatea anuală. 3) Raportul despre starea casei. 4) Esmiterea comisiunilor pentru cenzurarea raporturilor, conscrierea membrilor noi, colectarea taxelor și referadele acelor. 5) Alegerea comitetului desp. pe un period de 2 ani. 6) Alegerea a doi delegați la adunarea gen. a Asoc. 7) Propuneri diverse. 8) Cetirea disertațiunilor anunțate la presidiu. 9) Fixarea locului adunării gen. viitoare. 10) Inchiderea adunării prin presidiu.

On. membrii și toți binevoitorii părtinitori a culturii poporului român sunt rugați a lua parte la acéstă adunare.

Șimleu, Iulie 1902.

Atimpu Barbulovic, Augustin Vicaș,
vicariu și direct. despărț. actuar.

*

Reuniunea femeilor române sělăgene va ține adunarea sa generală la 3 August a. c. 10 ore a. m. în *Santău* cu următorul

Program: 1) Deschiderea adunării prin presidenta. 2) Raportul secretarului reuniunii. 3) Raportul dómnei casieră a reuniunii. 4) Esmiterea comisiunilor pentru cenzurarea rapórturilor, conscrierea membrilor, colectarea taxelor și referadele acelor. 5) Propuneri diverse. 6) Cetirea disertațiunilor anunțate la presidiu. 7) Fixarea locului adunării gen. viitoare. 8) Inchiderea adunării prin presidenta.

Pré onoratele membre și toți protegiatorii culturii femeiei române, sunt respectuos rugați să binevoiescă a lua parte la acea adunare.

Șimleu, Iulie 1902.

Maria Cosma,
presidentă.

A. Vicaș,
secretar.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 15 Iulie. Fóia banfystă „*Magyar Szó*” atacă violent pe Szell pe tema, că ar fi cedat în cestiunea pactului, și dice că a sosit éráși timpul de activitate prin fapte a lui Banffy, care s'a dovedit cel mai încarnat șovinist maghiar. „*Magyar Szó*” îndémná pe Banffy să se pună în fruntea opoziției, căci și partidul kossuthist l'ar saluta cu bucurie.

Petersburg, 15 Iulie. Regele *Victor Emanuel* a făcut adí o vizită ministrului rusesc de esterne *Lambsdorff* și celorlalți miniștri. După prânđul dela ambasada italiană regele a primit corpul diplomatic. Séra la 6 a sosit dimpreună cu Țarul în Țarskoje-Selo, unde au făcut revista gardei. În cortul imperial s'a aranjat o serenadă în onórea regelui. Măne Miercuri va fi marea revistă a trúpelor.

NECROLOG. Subscriși cu adéncă durere facem cunoscută încetarea din viétă a iubitulul nostru fiu, frate și cumnat **Ștefan Coleșiu**, oficiant superior telegrafo postal în Craiova, care după o suferință grea și îndelungată, împărțit fiind cu sf. Taine, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, Vineri în 28 Iunie st. v. la ora 5 p. m. în etate de 48 ani, în Bucuresci. Rémășițele păméntesci ale neuitatului defunot se vor așeđa spre eternă odihnă în cimitériul bisericeii gr.-or. din Zérnești Marți, în 2 (15) Iulie a. c.

Zérmești, în 1 Iulie v. 1902. Fie-i țérina ușórá și memoria binecuvéntată! Ana St. Coleșiu, ca mamă. Andreiu, Ion, Nicolae și Anastasia Coleșiu, ca frați și soră. Ion Strevoiu paroch, Maria Coleșiu nasc. Boiu, Aurelia Coleșiu nasc. Gogonea, ca cumnat și cumnate, unchiu, mătușă, și numeroși nepoți și nepóte.

Diverse.

O țéră în care nu sunt temnițe. În Islanda nu esistă poliție. Ómenii sunt atât de cinstiți, încât nu e nevoie nici de păzitori ai ordinei, nici de locuri pentru pedepsirea criminalilor. Istoria Islandei rapórtéză în timp de 1000 de ani numai despre două furturi. Intăiu s'au furat câteva oi, însé fiind-că omul era sérac și furase oile, pentru-că nu avea cu ce-și hráni familia, s'a cređut, că rușinea împreună cu descoperirea crimei e destulă pedepsă pentru densus. La al doilea furt s'au furat 17 oi și fiind-că hoțul era bogat, fú condamnat să plătescă prețul oilor, apoi se-și vëndă tótă averea, și se plece din țéră, decă nu vrea să fie spândurat. Se înțelege, că hoțul a părăsit țéra pentru tot-déuna. Incât pentru forurile judecătorești, esistă și acolo tribunale, dela cari se póte apela la tribunalul celor trei judecători din capitala Reykjavik, și de aci apoi se mai póte apela la tribunalul suprem din Copenhaga, căci Islanda aparține Danemarcei.

Sosiți în Brașov.

Pe ziua de 15 Iulie 1902.

H. Pomul verde: Feinmann, comerciant, Bucuresci, Dogariu, comerciant. Brăila. Anghel Teodorescu, dirigent de bancă Brăila. Arzt. voiajior Sinaia. Rossmanik, functionar Sibiiú

H. Europa: Capdebon. Eger Saros Staloc. Kühn. Făgăraș. Schlon Viena Giese Remscheid, Frigátor, comerciant. Brăila. Cap. Eliescu, Dr. Baronli, Sinaia Dinescu, ajutor de grefă Brăila. D-ra Stern, Maier, comere. Bucuresci

Proprietar: *Dr. Aurel Muresianu.*
Redactor responsabil: *Traian H. Pop.*

DOCTORUL

ALEXANDRU de VAIDA-VOEVOD

specialist pentru bóle interne

CARLSBAD,

Alte Wiese, „Blauer Schlüssel“.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandăție.)

Scrieri scolare.

Recompensele și pedepsele în școala populară, studiu pedagogic de *d. Daru*, cu un adaus, 64 pag. format mare. prețul 60 bani, se poate procura dela Tipografia A. Mureșianu, precum și dela autor și n di librării.

Cântul în școala populară de *Iulu Pop*, învățător în Năsăud. Teoria, praxă și cântări. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

Manual catehetic pentru primii ani școlastici, ca îndreptar pentru cateheți, învățători și părinți, prelucrat de *Basilu Rațiu*, profesor la seminariu din Blăși. Prețul 80 b. (cu posta 90 b.)

Gramatica limbii române, pentru școlile inferioare, prelucrată după sist. mul fonetismului modern, de *Ioan Papiu-Partea I. Etimologia. Edițiunea II.* Prețul 50 bani.

„Învățătură creștinăscă“ seu **Catechismul mare** pentru tinerimea greco-cat. *Edițiunea III.* (1898). Cu binecuvântarea episcopului de odinioară al Gherlei, *Ioan Alexi*. Noua edițiune a ortografiei cu îmbunătățiri și e tipărită cu ortografia cu semne. Conține 284 pag., format 8°, e legată solid și costă cor. 1.60 (cu posta cor. 1.80).

„Carte de cântece pentru tinerimea școlară adunate și aranjate de *Ioan Daru*“. A apărut numai acum și conține: hore, marouri școlastice și eroice, elegii, imnuri, șantece religioase și alte multe soiuri alese din cele mai frumoase și de cei mai vestiți poeți ai noștri. Costă 50 b. (plus 10 b. p.)

Legea de penstune pentru învățătorii pop. din Ungaria. Prețul 44 bani (+ 5 b. porto.)

Oral general pentru școala română cu 6 clase și cu un singur învățător de *Georgiu Maagyar*. Prețul 80 b. (+ 10 b. p.)

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor preparandiali, a învățătorilor și a altor omeni de școală de *V. Gr. Borgovan* prof. de pedagogie. Edițiunea III. Prețul 2 cor. 40 bani (+ 10 b. p.)

Scriptologia, seu modul de a învăța cetitul scriind. Îndreptari pentru învățătorii la tracarea Albecedarului de *Basilu Petri* prof. preparandial pens. Prețul cor. 2 (+ 10 b. p.)

Curs practic de limba maghiară pentru școlile popor. rom. întocmit pe baza noului plan ministerial de învăț. de *Ioan Daru* cu concursul mai multor bărbați de școală. Partea I. pentru anul I-u și al II-lea de școală. Prețul 32 bani (+ 10 b. p.)

Aritmetică pentru școlile populare de *F. E. Lutz*. Tradusa de un învățător după a 9 ediție germană. Anul I și II. de școl. a. Numerii 1-10, 10-20 și 20-100. Prețul 40 b. plus 5 b. porto.

Geografia Ungariei și elemente del geografia generală pentru școlile populare de *Dr. Nicolau Pop*, conector, și profesor asesor consistorial, revădită și îndreptată mai ales cu privire la date statistice de *Nicolau Pită* profesor la gim. rom. gr. or. din Brașov. Edițiunea a șaptea (cu charta Ungariei) Prețul 30 b. plus 10 b. porto.

Atragem atențiunea cetitorilor asupra cărților de mai jos, cari se vând cu prețuri reduse, ba chiar numai pe jumătate, de cum s'au vândut până acum.

1) **Lascar Vorscu, O icônă a Moldovei din 1851** de *Wilhelm de Kotzebue*. E cunoscută această scriere ca o lucrare istorică de mare valoare în literatura noastră. Conține 268 pag. cu tipar curat și hârtie de lux Prețul în loc de 4 cor., cum s'a vândut până acum, este adî numai 2 cor. (+ 30 bani porto.)

2) **Poesii de Veronica Miclă**, regretata noastră poetă. Conține 144 pag. In loc de 3 cor., se vinde numai cu 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.)

3) **Poesii complete** de *Carol Scrob*. Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaților noștri și poesiile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Prețul s'a redus dela 4 la 2 cor. (+ 20 b. porto.)

7) **„Vrêt se te iubesc bărbatu?“** Broșura cu acest titlu conține povești practice serioase și foarte potrivite pentru familiile bune. Prețul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto.)

4) **Instrucțiunea gimnasticeii** în școlile de băieți și de fete. Cu 57 figuri în text, de *D. Ionescu*, profesor de gimnastică la liceul Lazăr și la școala normală de institutori din București. Preț. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto) De lipsă e mai cu sémă pentru învățători.

5) **Originea monedelor** (a banilor) de *M. C. Sufu*, o interesantă conferență ținută la Ateneul Român din București. In loc de 1 leu se vinde cu 50 bani.

6) **Poesii** de *F. M. Stoenescu*. Este o carte mare de 252 pag. cu exterior plăcut și bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română și versurile sale frumoase nu au lipsă de lauda, căci se laudă de sine. In loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 Iulie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	121.45
Renta de corone ung. 4%	97.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	160.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119.—
Bonuri rurale ungare 4%	97.65
Bonuri rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	206.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	162.50
Renta de argint austr.	101.80
Renta de hârtie austr.	101.65
Renta de aur austr.	121.30
Losuri din 1860.	153.25
Acții de-ale Băncei austro-ungară	15.98
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	712.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	682.50
Napoleoniori	19.05
Mărci imperiale germane	117.12 1/2
London vista	239.82 1/2
Paris vista	95.32 1/2
Rente austr. 4% de corone	99.75
Note italiene	94.—

Cursul pieței Brașov.

Din 16 Iulie n. 1902.

Bancnot rom. Cump.	18.90	Vënd.	18.94
Argint român.	18.80	„	18.88
Napoleoniori.	19.04	„	19.07
Galbeni	11.20	„	10.30
Ruble Rusesci	2.54	„	—
Mărci germane	117.25	„	—
Lire turcesci	21.40	„	21.50
Seris fonc. Albina 5%	101.—	„	102.—

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“
se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunar.

Se caută de închiriat

imediat seu dela Sânmihaiu o locuință partere, seu prim etaj, cu 6—7 odăi și cabinet de baie, în Brașovul-vechiu Blumena seu Scheit, nu departe de piață, dacă e posibil într'o casă nouă.

A-se adresa la **Salamon Eisenstein în piață.**

Pentru

**Vilegiatură în Brașov
O casă cu etaj**

foarte potrivită și pentru cei ce fac vilegiatură în Brașov, într'o stradă principală din suburbiul român. care constă din două locuințe frumoase, parte parchetate, fie care cu 5 odăi, 2 bucătării, 2 cămări, odae de bae, pivniță mare, sopron, spalătorie, grădină și o curte spațioasă, aproape de piață, foarte cautată, pentru locuințe de vară, **este de vânzare,**

din cauza mutării, cu preț moderat și din mână liberă.

Informații Strada Caterinei Nr. 17 în etaj

— ANUNȚ. —

Cu ziua de adî punem în circulație cea mai renumită și plăcută apă minerală

„REPATI“

provenită din isvorul „Bathori“ din Kászon-Imper, în stare cât se poate mai prospătă.

Profesorul de universitate **Dr. Bela Lengyel** se exprimă astfel:

„Isvorul din Kászon-Imper „Repati“ dă o apă alcalin acidă de tot escelentă, care prin compozițiunea ei chimică fericită, precum și în urma conținutului esttraordinar de acid-carbonic, formeză o specialitate de apă minerală din cele mai escelente și merită deci de a fi de aproape apreciată.“

Profesorul **Dr. Sigismund Purjesz** dice:

„Confirm, cum că apa minerală „Repati“ s'a întrebuintat de mine cu bun succes la vindecarea de afecțiuni cataralice ale membranelor mucose.“

Profesorul **Dr. Wilhelm Hankó** se exprimă astfel:

„Apa minerală „Repati“ este nu numai o apă escelentă de beut, ci este tot-odată o apă vindecătoare, de efect neprețuit, și poate concura în ori-ce privință cu apa scumpă importată din Boemia, numită apă de Krondorf.“

Depositul principal se află în Têrgul boilor nr. 4.

Administrația isvorului e în Kászon-Imper.

1--25 (593)

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădit cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURÎ.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURÎ.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couverte, in totă mărimca.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

PREȚURÎ-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etajul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la librăria Ni. I. Ciureu și la Eremias Nepoții.